

Wektory na płaszczyźnie

dr Janusz Przewocki

Uniwersytet Gdański

- W XIX wieku irlandzki matematyk William Rowan Hamilton starał się zrozumieć obroty przestrzeni trójwymiarowej
- Wieloletnie rozważania doprowadziły go do uogólnienia liczb zespolonych: kwaternionów
- Kwaterniony mają trzy „jednostki urojone”: i, j, k .

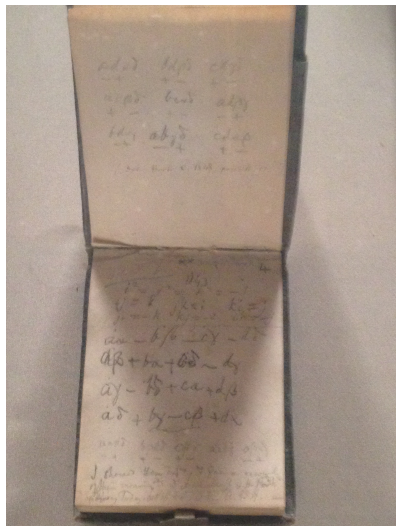

- W XIX wieku irlandzki matematyk William Rowan Hamilton starał się zrozumieć obroty przestrzeni trójwymiarowej
- Wieloletnie rozważania doprowadziły go do uogólnienia liczb zespolonych: kwaternionów
- Kwaterniony mają trzy „jednostki urojone”: i, j, k .

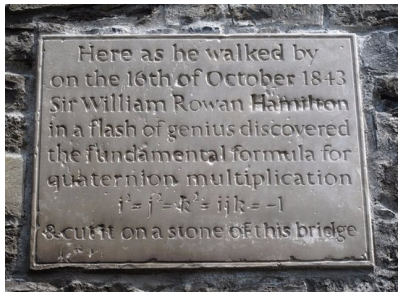

Kwaterniony

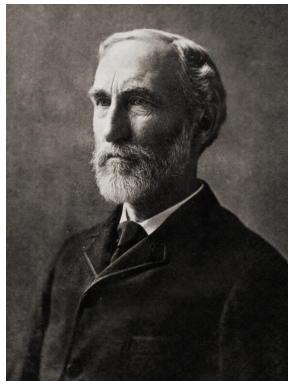
- W XIX wieku irlandzki matematyk William Rowan Hamilton starał się zrozumieć obroty przestrzeni trójwymiarowej
- Wieloletnie rozważania doprowadziły go do uogólnienia liczb zespolonych: kwaternionów
- Kwaterniony mają trzy „jednostki urojone”: i, j, k .

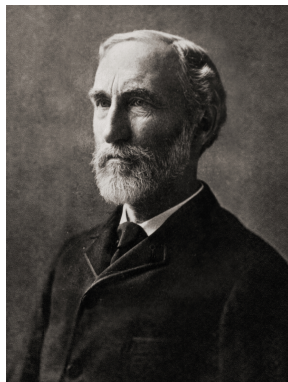
Kwaterniony

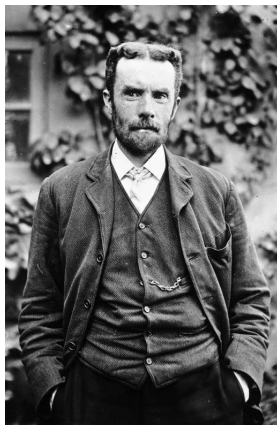
- Niedługo po odkryciu Hamiltona kwaterniony znalazły zastosowanie w fizyce
- Josiah Willard Gibbs zaproponował podzielić kwaterniony na część wektorową i skalarną
- Niezależnie Oliver Heaviside zapisał równania Maxwella w postaci wektorowej

- Niedługo po odkryciu Hamiltona kwaterniony znalazły zastosowanie w fizyce
- Josiah Willard Gibbs zaproponował podzielić kwaterniony na część wektorową i skalarną
- Niezależnie Oliver Heaviside zapisał równania Maxwella w postaci wektorowej

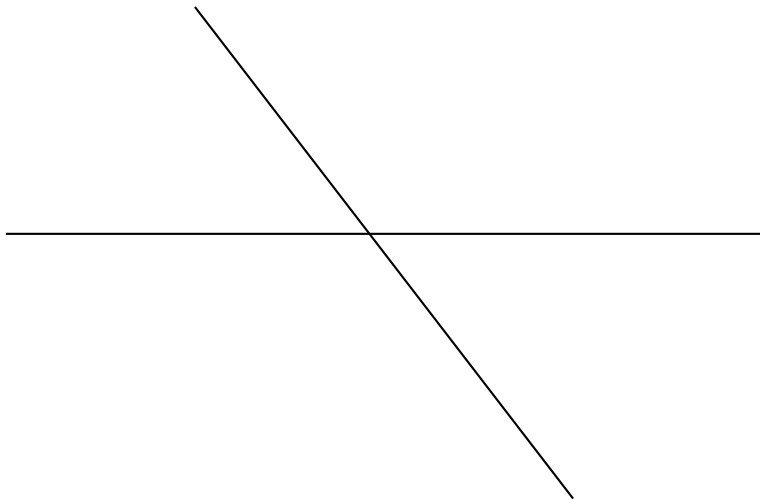

- Niedługo po odkryciu Hamiltona kwaterniony znalazły zastosowanie w fizyce
- Josiah Willard Gibbs zaproponował podzielić kwaterniony na część wektorową i skalarną
- Niezależnie Oliver Heaviside zapisał równania Maxwella w postaci wektorowej

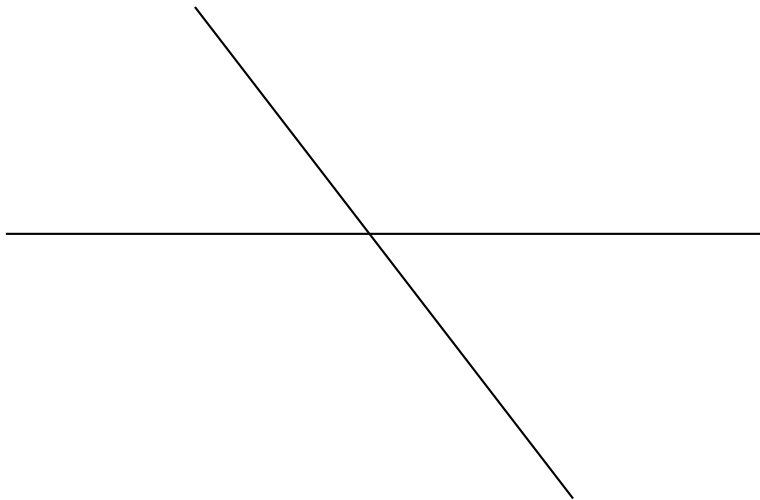
Jak opisać punkty na płaszczyźnie?

Rozważmy dwie linie proste

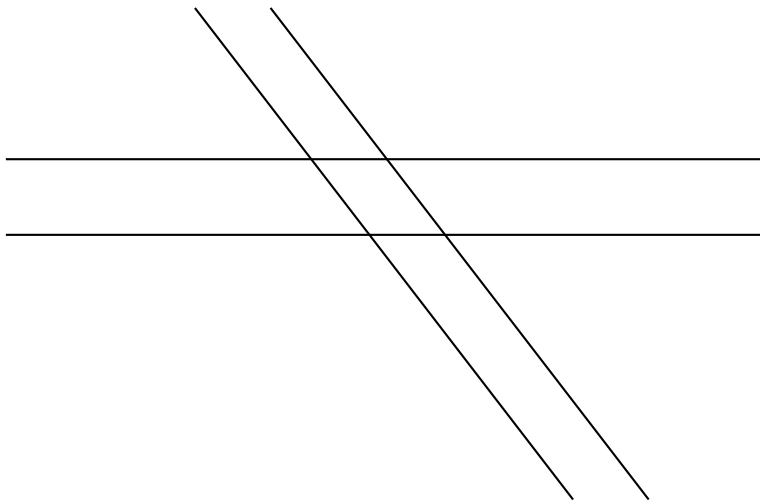
Jak opisać punkty na płaszczyźnie?

Rozważmy dwie linie proste

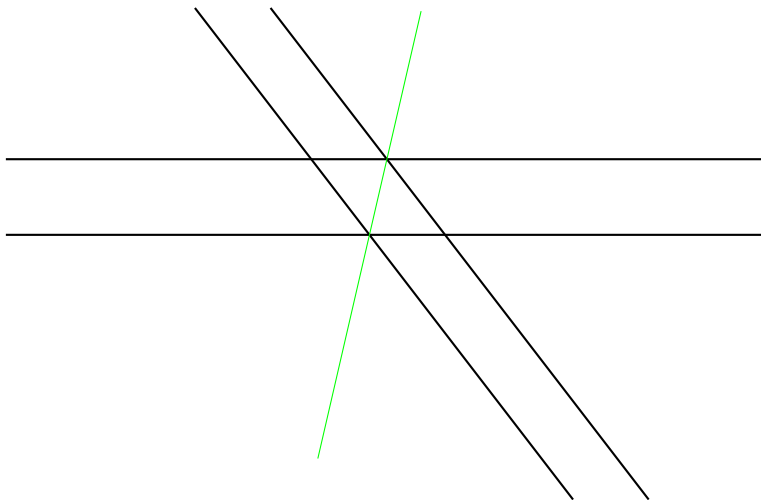
Jak opisać punkty na płaszczyźnie?

Rysujemy proste równoległe do danych

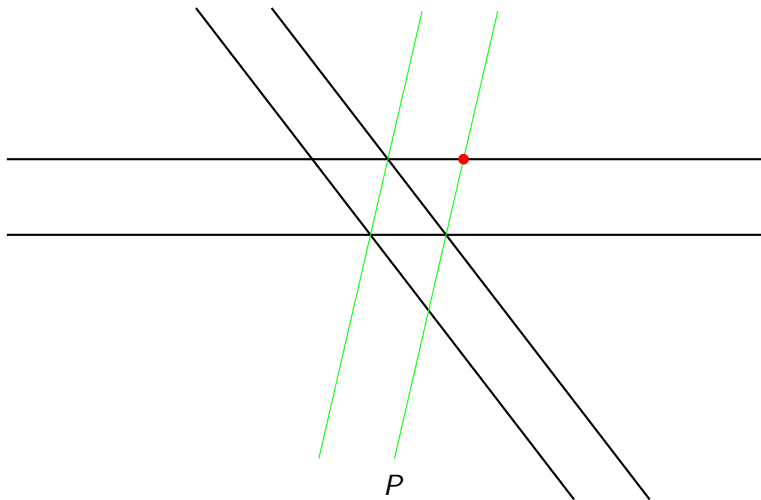
Jak opisać punkty na płaszczyźnie?

Prowadzimy przekątną równoległoboku

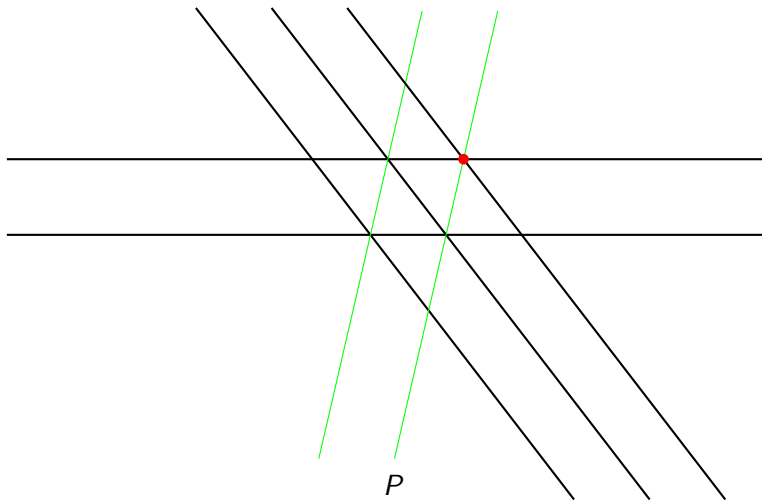
Jak opisać punkty na płaszczyźnie?

Prowadzimy prostą P przechodzącą przez wierzchołek

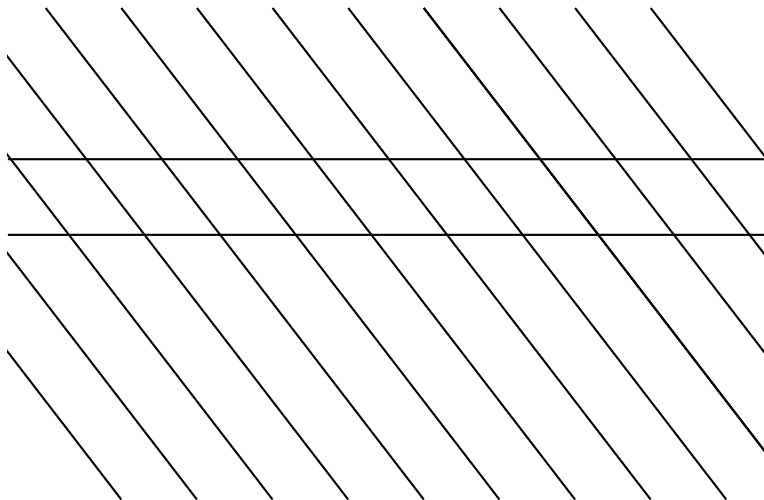
Jak opisać punkty na płaszczyźnie?

Dostajemy trzy równoodległe proste

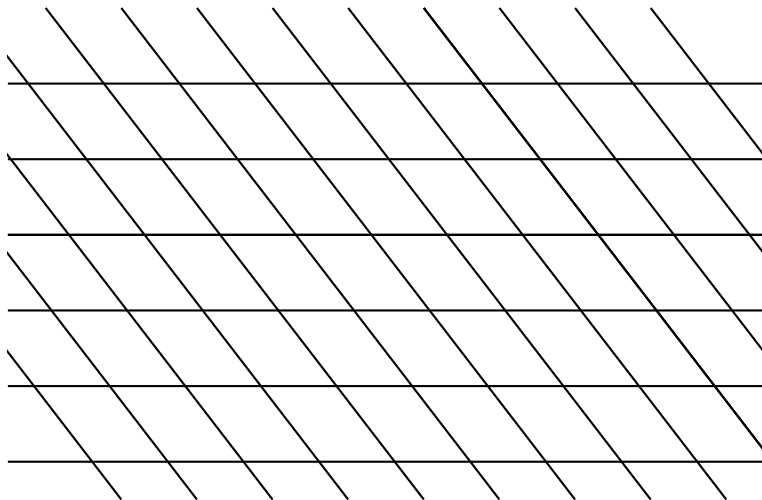
Jak opisać punkty na płaszczyźnie?

Postępując tak dalej dostajemy siatkę współrzędnych

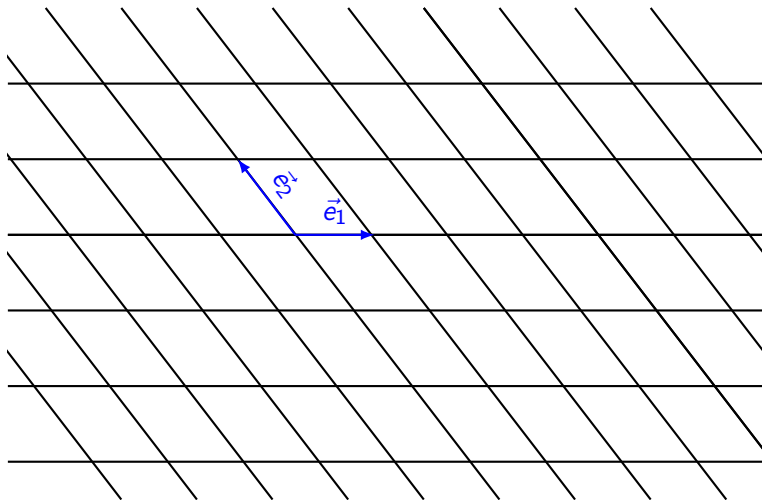
Jak opisać punkty na płaszczyźnie?

Postępując tak dalej dostajemy siatkę współrzędnych

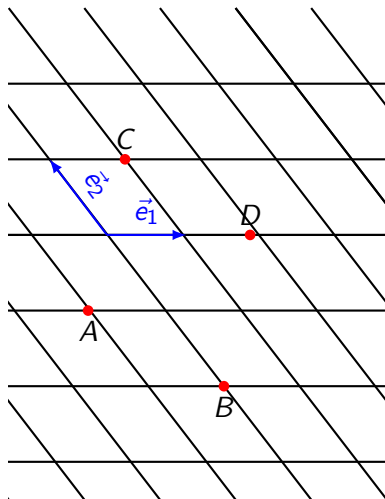

Jak opisać punkty na płaszczyźnie?

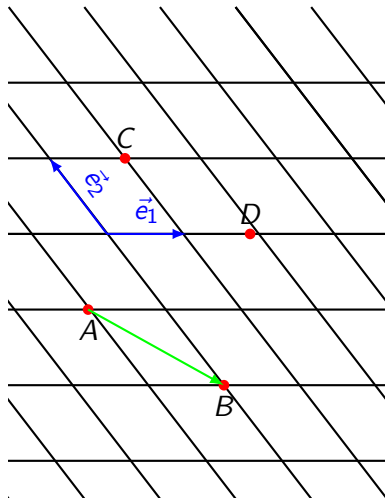
Możemy wybrać dwa wektory bazowe związane z siatką

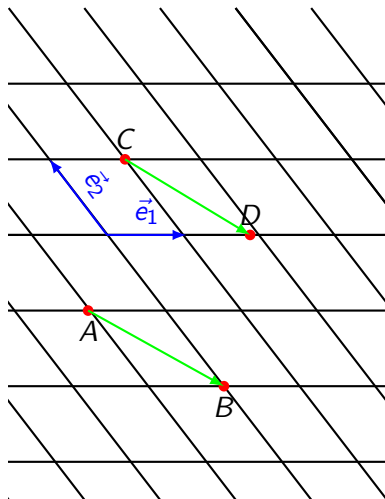
- Na płaszczyźnie afinicznej nie potrafimy mierzyć odległości punktów A i B
- Jednakże możemy położenie A względem B opisać wektorem \overrightarrow{AB}
- Widzimy, że $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{CD} = \vec{e}_1 - \vec{e}_2$
- Natomiast $\overrightarrow{AC} = \overrightarrow{BD} = 2\vec{e}_1 + 2\vec{e}_2$
- Jak opisać wektory o końcach nie leżących na siatce?
- Na przykład wektor $\frac{1}{2}\vec{e}_1 - \frac{1}{2}\vec{e}_2$

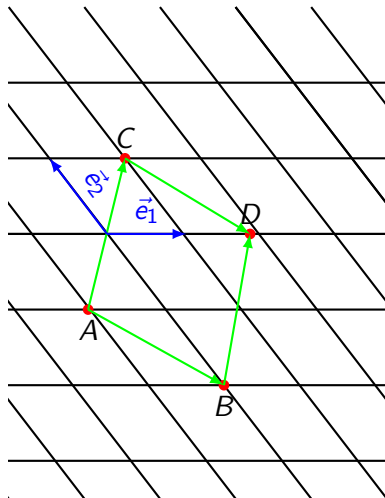
- Na płaszczyźnie afinicznej nie potrafimy mierzyć odległości punktów A i B
- Jednakże możemy położenie A względem B opisać wektorem \overrightarrow{AB}
- Widzimy, że $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{CD} = \vec{e}_1 - \vec{e}_2$
- Natomiast $\overrightarrow{AC} = \overrightarrow{BD} = 2\vec{e}_1 + 2\vec{e}_2$
- Jak opisać wektory o końcach nie leżących na siatce?
- Na przykład wektor $\frac{1}{2}\vec{e}_1 - \frac{1}{2}\vec{e}_2$

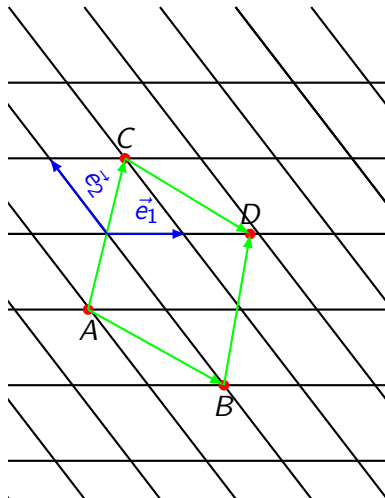
- Na płaszczyźnie afinicznej nie potrafimy mierzyć odległości punktów A i B
- Jednakże możemy położenie A względem B opisać wektorem \overrightarrow{AB}
- Widzimy, że $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{CD} = \vec{e}_1 - \vec{e}_2$
- Natomiast $\overrightarrow{AC} = \overrightarrow{BD} = 2\vec{e}_1 + 2\vec{e}_2$
- Jak opisać wektory o końcach nie leżących na siatce?
- Na przykład wektor $\frac{1}{2}\vec{e}_1 - \frac{1}{2}\vec{e}_2$

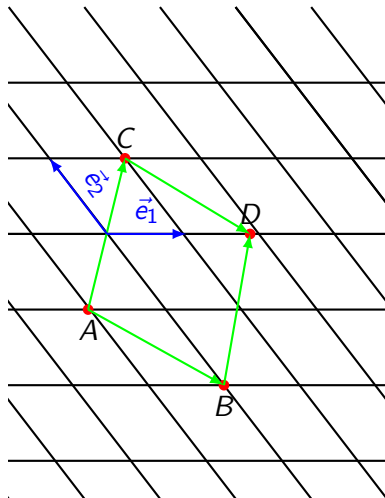
- Na płaszczyźnie afinicznej nie potrafimy mierzyć odległości punktów A i B
- Jednakże możemy położenie A względem B opisać wektorem \overrightarrow{AB}
- Widzimy, że $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{CD} = \vec{e}_1 - \vec{e}_2$
- Natomiast $\overrightarrow{AC} = \overrightarrow{BD} = 2\vec{e}_1 + 2\vec{e}_2$
- Jak opisać wektory o końcach nie leżących na siatce?
- Na przykład wektor $\frac{1}{2}\vec{e}_1 - \frac{1}{2}\vec{e}_2$

- Na płaszczyźnie afinicznej nie potrafimy mierzyć odległości punktów A i B
- Jednakże możemy położenie A względem B opisać wektorem \overrightarrow{AB}
- Widzimy, że $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{CD} = \vec{e}_1 - \vec{e}_2$
- Natomiast $\overrightarrow{AC} = \overrightarrow{BD} = 2\vec{e}_1 + 2\vec{e}_2$
- Jak opisać wektory o końcach nie leżących na siatce?
- Na przykład wektor $\frac{1}{2}\vec{e}_1 - \frac{1}{2}\vec{e}_2$

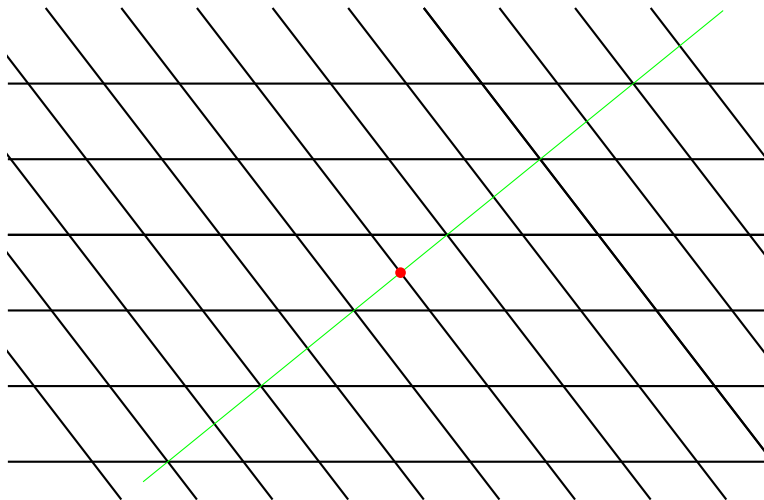

- Na płaszczyźnie afinicznej nie potrafimy mierzyć odległości punktów A i B
- Jednakże możemy położenie A względem B opisać wektorem \overrightarrow{AB}
- Widzimy, że $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{CD} = \vec{e}_1 - \vec{e}_2$
- Natomiast $\overrightarrow{AC} = \overrightarrow{BD} = 2\vec{e}_1 + 2\vec{e}_2$
- Jak opisać wektory o końcach nie leżących na siatce?
- Na przykład wektor $\frac{1}{2}\vec{e}_1 - \frac{1}{2}\vec{e}_2$

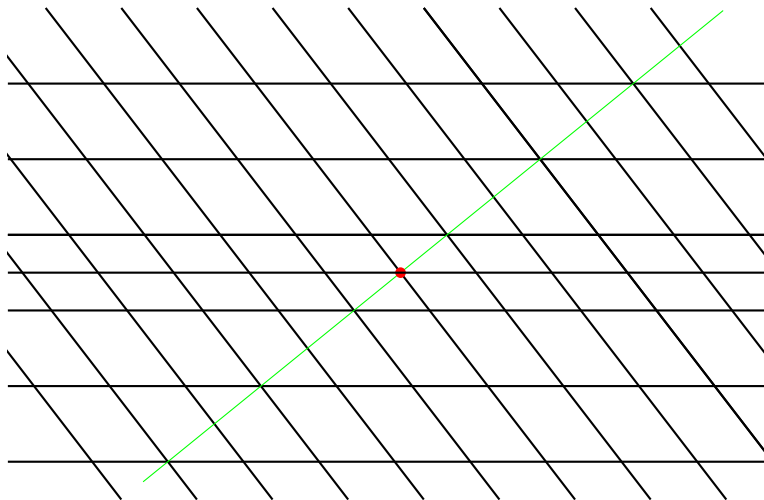
Jak opisać punkty na płaszczyźnie?

Zagęszczamy siatkę

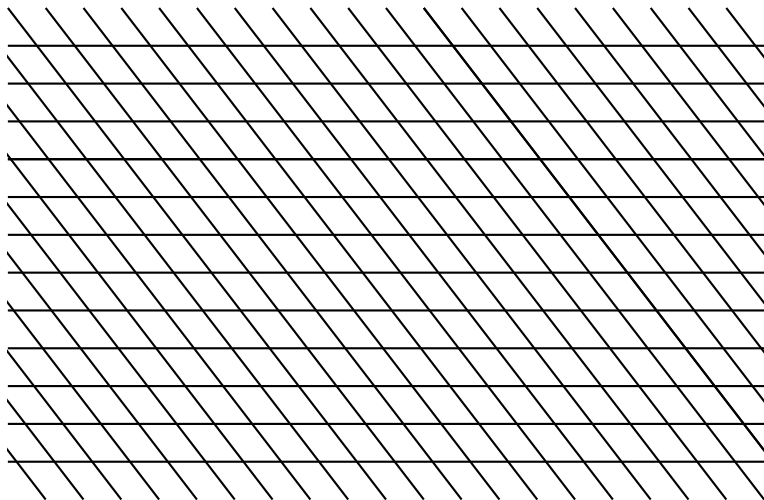
Jak opisać punkty na płaszczyźnie?

Zagęszczamy siatkę

Jak opisać punkty na płaszczyźnie?

Zagęszczamy siatkę

Jak opisać punkty na płaszczyźnie?

- Kombinacjami liniowymi wektorów \vec{e}_1 , \vec{e}_2 nazywamy wyrażenia postaci

$$\alpha \cdot \vec{e}_1 + \beta \cdot \vec{e}_2 \quad \text{gdzie } \alpha, \beta \in \mathbb{R}.$$

- **Każdy** wektor na płaszczyźnie można **jednoznacznie** opisać za pomocą kombinacji liniowej wektorów bazowych
- Jeżeli chcemy opisać punkty płaszczyzny za pomocą wektorów, musimy wybrać punkt bazowy (początek układu współrzędnych)
- Wybór wektorów bazowych i punktu bazowego oznacza de facto wybranie układu współrzędnych

Jak opisać punkty na płaszczyźnie?

- Kombinacjami liniowymi wektorów \vec{e}_1 , \vec{e}_2 nazywamy wyrażenia postaci

$$\alpha \cdot \vec{e}_1 + \beta \cdot \vec{e}_2 \quad \text{gdzie } \alpha, \beta \in \mathbb{R}.$$

- **Każdy** wektor na płaszczyźnie można **jednoznacznie** opisać za pomocą kombinacji liniowej wektorów bazowych
- Jeżeli chcemy opisać punkty płaszczyzny za pomocą wektorów, musimy wybrać punkt bazowy (początek układu współrzędnych)
- Wybór wektorów bazowych i punktu bazowego oznacza de facto wybranie układu współrzędnych

Jak opisać punkty na płaszczyźnie?

- Kombinacjami liniowymi wektorów \vec{e}_1 , \vec{e}_2 nazywamy wyrażenia postaci

$$\alpha \cdot \vec{e}_1 + \beta \cdot \vec{e}_2 \quad \text{gdzie } \alpha, \beta \in \mathbb{R}.$$

- **Każdy** wektor na płaszczyźnie można **jednoznacznie** opisać za pomocą kombinacji liniowej wektorów bazowych
- Jeżeli chcemy opisać punkty płaszczyzny za pomocą wektorów, musimy wybrać punkt bazowy (początek układu współrzędnych)
- Wybór wektorów bazowych i punktu bazowego oznacza de facto wybranie układu współrzędnych

Jak opisać punkty na płaszczyźnie?

- Kombinacjami liniowymi wektorów \vec{e}_1, \vec{e}_2 nazywamy wyrażenia postaci

$$\alpha \cdot \vec{e}_1 + \beta \cdot \vec{e}_2 \quad \text{gdzie } \alpha, \beta \in \mathbb{R}.$$

- **Każdy** wektor na płaszczyźnie można **jednoznacznie** opisać za pomocą kombinacji liniowej wektorów bazowych
- Jeżeli chcemy opisać punkty płaszczyzny za pomocą wektorów, musimy wybrać punkt bazowy (początek układu współrzędnych)
- Wybór wektorów bazowych i punktu bazowego oznacza de facto wybranie układu współrzędnych

Współrzędne wektora w bazie

- Niech $E = \{\vec{e}_1, \vec{e}_2\}$ oznacza wybraną bazę
- Jeżeli wektor \vec{v} jest kombinacją liniową

$$\vec{v} = \alpha \cdot \vec{e}_1 + \beta \cdot \vec{e}_2 \quad \text{gdzie } \alpha, \beta \in \mathbb{R}.$$

To liczby α, β nazywamy współrzędnymi tego wektora w bazie E , co zapisujemy

$$[\vec{v}]_E = \begin{bmatrix} \alpha \\ \beta \end{bmatrix}$$

Współrzędne wektora w bazie

- Niech $E = \{\vec{e}_1, \vec{e}_2\}$ oznacza wybraną bazę
- Jeżeli wektor \vec{v} jest kombinacją liniową

$$\vec{v} = \alpha \cdot \vec{e}_1 + \beta \cdot \vec{e}_2 \quad \text{gdzie } \alpha, \beta \in \mathbb{R}.$$

To liczby α, β nazywamy współrzędnymi tego wektora w bazie E , co zapisujemy

$$[\vec{v}]_E = \begin{bmatrix} \alpha \\ \beta \end{bmatrix}$$